

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ
ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ & ΤΡΟΦΙΜΩΝ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΥΠΟΥΡΓΟΥ
ΤΜΗΜΑ ΚΟΙΝ/ΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ
ΑΧΑΡΝΩΝ 2, 101 76
Τηλ.: 210-2124331
Fax : 210-5243522

Αθήνα 17/11/ 2011
Αριθμ. Πρωτ.: 13

Προς:
Βουλή των Ελλήνων
Δ/ση Κοιν/κού Ελέγχου
✓Τμήμα Ερωτήσεων

ΘΕΜΑ: «Προώθηση ελαιολάδου»

ΣΧΕΤ: ✓Η Ερώτηση 71/3-10-2011

Απαντώντας στην παραπάνω ερώτηση που κατέθεσε η Βουλευτής κα Ν. Γιαννακοπούλου, σας πληροφορούμε τα εξής:

Το ελαιόλαδο υπάγεται στο καθεστώς της κοινής οργάνωσης των γεωργικών αγορών [Καν. (ΕΚ) 1234/2007 του Συμβουλίου] και τα διάφορα μέτρα για τη στήριξή του αποφασίζονται από τα όργανα της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Συμβούλια Υπουργών, Διαχειριστικές Επιτροπές κ.λπ.). Συνεπώς, δεν επιτρέπεται η λήψη εθνικών παρεμβατικών μέτρων.

Οι τιμές του ελαιολάδου διαμορφώνονται ελεύθερα στην αγορά με βάση την προσφορά και τη ζήτηση, την ποιοτική του κατηγορία και τους κανόνες ανταγωνισμού.

Το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων (ΥΠΑΑΤ) δίνει ιδιαίτερη βαρύτητα στο ελαιόλαδο ως ένα εθνικό προϊόν υψηλής βιολογικής και διατροφικής αξίας, άριστης ποιότητας και μεγάλης οικονομικής σημασίας τόσο για τη χώρα, όσο και για τις 500.000 περίπου οικογένειες που το παράγουν. Για τους λόγους αυτούς στηρίζει το προϊόν με επιπλέον διάφορα μέτρα και δράσεις όπως είναι :

- Η χορήγηση των δικαιωμάτων της ενιαίας ενίσχυσης.
- Η εφαρμογή πολιτικής ποιότητας με στροφή σε πιστοποιημένα και ασφαλή προϊόντα (ήδη μέσα από τα προγράμματα ειδικής στήριξης ενισχύονται οι παραγωγοί προϊόντων ΠΟΠ και ΠΓΕ, οι οποίοι καλλιεργούν με συστήματα ολοκληρωμένης διαχείρισης και βιολογικής γεωργίας).
- Τα προγράμματα δραστηριοτήτων των Οργανώσεων Ελαιουργικών Φορέων, με τα οποία ενισχύονται οι φορείς του κλάδου για την εκπόνηση

προγραμμάτων για τη βελτίωση της ελαιοκαλλιέργειας, της μεταποιητικής βιομηχανίας, των περιβαλλοντικών επιπτώσεων της ελαιοκαλλιέργειας κ.ά.

- Η χρηματοδότηση από το Μέτρο 1.2.1 «Εκσυγχρονισμός Γεωργικών Εκμεταλλεύσεων» του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης της Ελλάδας (Π.Α.Α.) 2007 – 2013 για τη βελτίωση και τον εκσυγχρονισμό των γεωργικών εκμεταλλεύσεων, μεταξύ των οποίων και των ελαιοκομικών.
- Η χρηματοδότηση από το Μέτρο 1.2.3 «Προστιθέμενη αξία των γεωργικών και δασοκομικών προϊόντων» του Π.Α.Α. για τη μεταποίηση των γεωργικών προϊόντων για παραγωγή καινοτόμων προϊόντων και αύξηση της ανταγωνιστικότητάς τους.
- Η χρηματοδότηση από το Μέτρο 1.3.2 «Συμμετοχή γεωργών σε συστήματα για την ποιότητα τροφίμων» του Π.Α.Α. για τη στήριξη μεθόδων παραγωγής που αποβλέπουν στη βελτίωση της ποιότητας των γεωργικών προϊόντων (ολοκληρωμένη διαχείριση, βιολογική γεωργία προϊόντων ΠΟΠ, ΠΓΕ κλπ.).
- Τα προγράμματα προώθησης και προβολής του ελαιολάδου μέσω των οποίων χρηματοδοτούνται οι φορείς του κλάδου.

Συγκεκριμένα, στο πλαίσιο του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης της Ελλάδας (ΠΑΑ) 2007-2013 και, ειδικότερα, μέσω του Μέρους 123Α «Αύξηση της αξίας των γεωργικών προϊόντων», δίνεται έμφαση στην αύξηση της αξίας των γεωργικών προϊόντων των πολύ μικρών, μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων με τη στήριξή τους σε θέματα υιοθέτησης και ανάπτυξης καινοτομιών και τεχνολογικού εξοπλισμού, αλλά και βελτίωσης της ποιότητας, καθώς επίσης και της υγιεινής και της ασφάλειας των προϊόντων τους.

Αναλυτικότερα, στο πλαίσιο του Μέρους και σε επίπεδο τυποποίησης των ελαιούχων προϊόντων, δύναται να ενισχυθεί :

- Ο εκσυγχρονισμός τυποποιητηρίων - συσκευαστηρίων ελαιολάδου, χωρίς όμως να επιτρέπεται η αύξηση της δυναμικότητάς τους. Η ενίσχυση μπορεί να αφορά και σε εκσυγχρονισμό με ταυτόχρονη μετεγκατάσταση.
- Οι ιδρύσεις, οι επεκτάσεις, αλλά και οι συγχωνεύσεις τυποποιητηρίων ελαιολάδου για την παραγωγή επώνυμων ποιοτικών, εμπορεύσιμων συσκευασιών, με στόχο την αύξηση της προστιθέμενης αξίας του προϊόντος.

Το Μέτρο 123Α «Αύξηση της αξίας των γεωργικών προϊόντων» έχει ήδη προκηρυχθεί και η κατάθεση φακέλων υποψηφιότητας ξεκίνησε στις 7 Οκτωβρίου 2011.

Επίσης, στο πλαίσιο του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης της Ελλάδας (ΠΑΑ) 2007 - 2013 παρέχεται η δυνατότητα προώθησης αγροτικών προϊόντων,

στα οποία συμπεριλαμβάνονται οι βρώσιμες ελιές και το ελαιόλαδο, μέσα από το Μέτρο «Δραστηριότητες Ενημέρωσης και Προώθησης» (Μέτρο 133).

Συγκεκριμένα, το Μέτρο στοχεύει στην παροχή στήριξης σε ομάδες παραγωγών που παράγουν προϊόντα ποιότητας, με στόχους την προώθηση των προϊόντων ποιότητας και την ενημέρωση των καταναλωτών με τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά των προϊόντων αυτών, έτσι ώστε αφενός ο καταναλωτής να γνωρίζει «τι τρώει» και αφετέρου να είναι πρόθυμος να επωμισθεί ένα μεγαλύτερο κόστος για την αγορά των προϊόντων αυτών, αφού το συνολικό κόστος σε σχέση με την «αξία του προϊόντος» («value for money») διαμορφώνεται σε ικανοποιητικά επίπεδα.

Το Μέτρο απευθύνεται σε δικαιούχους του Μέρους 132 «Καθεστώς ενίσχυσης των γεωργών που συμμετέχουν σε συστήματα για την ποιότητα τροφίμων» (στα οποία συμπεριλαμβάνονται αυτά της βιολογικής γεωργίας και του Agro 2), που παράγουν ίδια προϊόντα και συστήνουν ομάδες παραγωγών νομικής μορφής κατά προϊόν και κατά σύστημα και επιθυμούν να τα προωθήσουν στην εσωτερική αγορά (χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης).

Συγκεκριμένα, στο Μέτρο 132 έχουν ενταχθεί 354 δικαιούχοι της Βιολογικής Γεωργίας και 922 δικαιούχοι στο Agro 2 για τον τομέα της ελαιοποιήσιμης Ελιάς.

Η στήριξη αφορά στο 70% των επιλέξιμων δαπανών για τα συνολικά επιχειρησιακά σχέδια τριετούς διάρκειας που θα υποβάλλουν αυτές οι ομάδες. Οι επιλέξιμες δράσεις αφορούν ενημέρωση (ενημερωτικά φυλλάδια, αφίσες), προώθηση (διαφημιστικές καταχωρήσεις στα ΜΜΕ, ιστοσελίδα, ενημερωτικά cd, dvd), διοργάνωση/ συμμετοχή σε συνέδρια και εκθέσεις, προώθηση και διακίνηση στην εσωτερική αγορά, καθώς και οργάνωση επισκέψεων σε μονάδες παραγωγής.

Πλέον των ανωτέρω, επισημαίνεται ότι οι παραγωγοί μπορούν και πρέπει να δημιουργήσουν ομάδες, προκειμένου να έχουν μεγαλύτερη διαπραγματευτική δύναμη στις αγορές και να πετύχουν υψηλότερες τιμές στο προϊόν. Επίσης, η τυποποίηση του ελαιολάδου αποτελεί ένα μέσο επίτευξης μεγαλύτερης προστιθέμενης αξίας στο προϊόν.

Όσον αφορά στην ενημέρωση και προώθηση των αγροτικών προϊόντων στην εσωτερική αγορά της Ε.Ε. και στις Τρίτες Χώρες, το ΥΠΑΑΤ χειρίζεται τους Καν. (ΕΚ) 3/2008 του Συμβουλίου και (ΕΚ) 501/2008 της Επιτροπής, σχετικά με ενέργειες ενημέρωσης και προώθησης των γεωργικών προϊόντων στις αγορές της Ε.Ε. και των Τρίτων Χωρών.

Στο πλαίσιο των παραπάνω Κανονισμών, έχουν εγκριθεί από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή 39 προγράμματα σχετικά με ενέργειες ενημέρωσης και προώθησης

των γεωργικών προϊόντων στις αγορές της Ε.Ε. και των Τρίτων Χωρών, συνολικού προϋπολογισμού 88.736.300 €.

Από τα προγράμματα αυτά: i) τα είκοσι επτά (27), συνολικού προϋπολογισμού 50.598.149 €, έχουν ήδη ολοκληρωθεί,

ii) τα δέκα (10), συνολικού προϋπολογισμού 31.343.150 €, είναι στη φάση της υλοποίησης και

iii) τα δύο (2), συνολικού προϋπολογισμού 6.795.000 €, δεν υλοποιήθηκαν λόγω μη υπογραφής της σύμβασης.

Στο πλαίσιο των παραπάνω Κανονισμών έχουν εγκριθεί και βρίσκονται στη φάση της υλοποίησης ή έχουν ολοκληρωθεί τα παρακάτω προγράμματα για την προώθηση του ελαιολάδου:

- Το μονοετές πρόγραμμα του ΣΕΒΙΤΕΛ (ολοκληρώθηκε 6/11/2004), προϋπολογισμού 567.292,00€ και αφορούσε στη χώρα της Ελλάδας.
- Το 3ετές πρόγραμμα του ΣΕΒΙΤΕΛ (ολοκληρώθηκε 27/1/2008), προϋπολογισμού 3.522.000,00€ και αφορούσε στις χώρες Ελλάδα, Κύπρο, Γαλλία, Αγγλία, Βέλγιο, Ολλανδία, Γερμανία, Αυστρία, Δανία, Σουηδία και Φινλανδία.
- Το 3ετές πρόγραμμα του ΣΕΒΙΤΕΛ (υλοποιείται το τρίτο έτος), προϋπολογισμού 6.580.574,00€ και αφορά στις χώρες Αυστρία, Σουηδία, Κύπρο, Ηνωμένο Βασίλειο, Γερμανία και Ελλάδα.
- Το 2ετές πρόγραμμα του ΣΕΒΙΤΕΛ (ολοκληρώθηκε 12/5/2007), προϋπολογισμού 970.000,00€ και αφορούσε τις χώρες ΗΠΑ, Καναδά, Νορβηγία και Αυστραλία.
- Το 3ετές πρόγραμμα του ΣΕΒΙΤΕΛ (ολοκληρώθηκε 5/3/2011), προϋπολογισμού 2.851.000,00€ και αφορούσε στις χώρες ΗΠΑ, Νορβηγία, Αυστραλία, Ελβετία και Ηνωμένα Αραβικά Εμιράτα.
- Το 2ετές πρόγραμμα της ΕΔΟΕΕ (ολοκληρώθηκε 5/3/2010), προϋπολογισμού 871.000,00 € και αφορούσε στη χώρα της Ρωσίας.

Στους παραπάνω Κανονισμούς δικαιούχοι χρηματοδότησης είναι επαγγελματικές και διεπαγγελματικές οργανώσεις παραγωγών, οι οποίοι έχουν τη δυνατότητα υποβολής προτάσεων δύο (2) φορές το χρόνο (μία φορά για την εσωτερική αγορά και μια για τις Τρίτες Χώρες). Τα προγράμματα που εγκρίνονται από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή καλύπτονται χρηματοδοτικά ως εξής: Κοινοτική Συμμετοχή 50%, Εθνική Συμμετοχή 20%, Δικαιούχος Φορέας 30%.

Στον τομέα της εμπορίας του ελαιολάδου, το ΥΠΑΑΤ, σε εφαρμογή του Καν. (ΕΚ) 1019/2002 της Επιτροπής «για τις προδιαγραφές εμπορίας του ελαιολάδου» και με την αριθ. 323902/18.09.09 κοινή υπουργική απόφαση των συμπληρωματικών μέτρων που εξέδωσε, υποχρεώνει όλες τις επιχειρήσεις τυποποίησης και συσκευασίας παρθένων ελαιολάδων, ελαιολάδων και πυρηνελαίων να εγκρίνονται και να εφοδιάζονται με αλφαριθμητικό κωδικό αναγνώρισης από το ΥΠΑΑΤ. Στο πλαίσιο αυτό έχουν εγκριθεί 258 επιχειρήσεις τυποποίησης και συσκευασίας ελαιολάδων και έχει καταρτιστεί σχετικό μητρώο εγκεκριμένων επιχειρήσεων. Επιπλέον, το ελαιόλαδο στο λιανικό εμπόριο διακινείται υποχρεωτικά συσκευασμένο σε σφραγισμένες συσκευασίες μέχρι πέντε λίτρων, οι οποίες φέρουν τις υποχρεωτικές ή/και προαιρετικές ενδείξεις που προβλέπονται από τον ανωτέρω Κανονισμό.

Σε περίπτωση που η τιμή του ελαιολάδου πέσει κάτω από την τιμή που ορίζεται στον Καν.(ΕΚ) 1234/07 (1.779 €/τόνο για το εξαιρετικό παρθένο ελαιόλαδο ή 1.710 €/τόνο για το παρθένο ελαιόλαδο ή 1.524 €/τόνο για το ελαιόλαδο λαμπάντε με ελεύθερη οξύτητα 2 βαθμών), η Ε.Ε. ενεργοποιεί το μέτρο της ιδιωτικής αποθεματοποίησης [Καν. (ΕΚ) 826/08]. Το μέτρο προβλέπει προκήρυξη μειοδοτικού διαγωνισμού για εγκεκριμένους εμπορευόμενους που επιθυμούν να αποθεματοποιήσουν ελαιόλαδο.

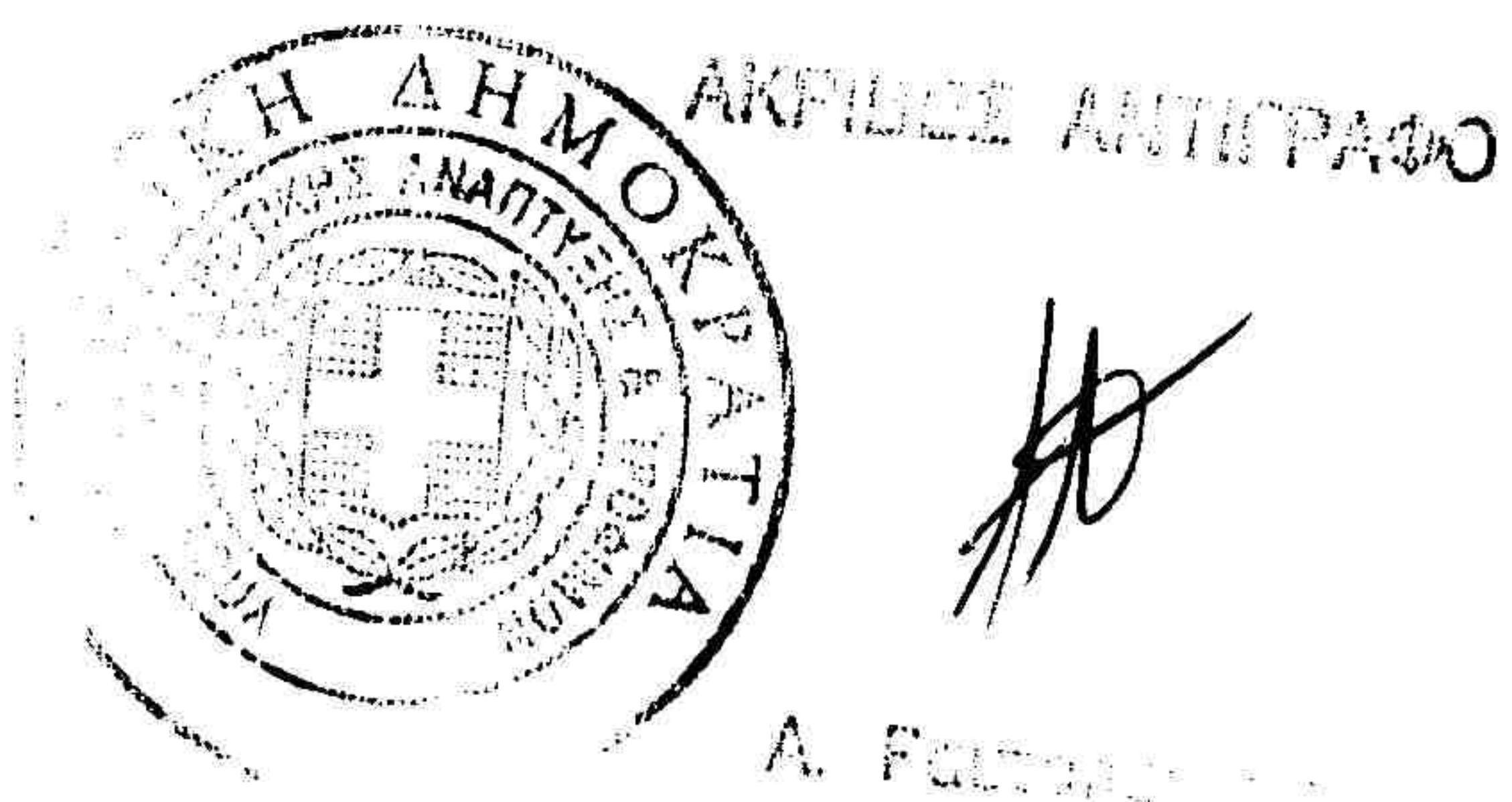
Ήδη, στις 15 Οκτωβρίου ψηφίστηκε ο Καν. (ΕΚ) 1023/2011 της Επιτροπής για την ενεργοποίηση της ιδιωτικής αποθεματοποίησης για το «παρθένο ελαιόλαδο». Η πρώτη μερική δημοπρασία, κατά τη διάρκεια της οποίας υποβάλλονται οι προσφορές, άρχισε την 19^η Οκτωβρίου του 2011 και έληξε στις 25 Οκτωβρίου του 2011 και η δεύτερη μερική δημοπρασία άρχισε την 26^η Οκτωβρίου του 2011 και έληξε στις 8 Νοεμβρίου του 2011.

Το μέτρο αναμένεται να έχει θετικές επιπτώσεις στην αγορά του ελαιολάδου και ιδίως την άνοδο των τιμών παραγωγού.

Το ΥΠΑΑΤ με στόχο την οργάνωση της πρωτογενούς παραγωγής των Περιφερειών της χώρας, με απώτερο σκοπό την επίτευξη επάρκειας τουλάχιστον της τοπικής αγοράς σε βασικά αγαθά όπως το ελαιόλαδο, θέσπισε επιχειρησιακά προγράμματα, γνωστά ως καλάθια προϊόντων, για κάθε Περιφέρεια με σκοπό :

- Την παραγωγική ανασυγκρότηση με βελτίωση των καλλιεργειών, την αύξηση των ποσοτήτων, την επέκταση των θερμοκηπιακών καλλιεργειών, την προσθήκη νέων προϊόντων στην παραγωγή, την ποιοτική αναβάθμιση όλης της παραγωγής, καθώς και την ανάδειξη επώνυμων και τοπικών προϊόντων.
- Τη δημιουργία και βελτίωση των υποδομών αποθήκευσης, εμπορίας και συσκευασίας των αγροτικών προϊόντων.

- Την ανάπτυξη δικτύων εμπορίας.
- Την οργάνωση των υπηρεσιών του κράτους και την ανάπτυξη συνεργασιών με την αυτοδιοίκηση για την επίτευξη των στόχων.

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ

Κ. ΣΚΑΝΔΑΛΙΔΗΣ

ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΗ

Βουλευτή κα Ν. Γιαννακοπούλου